

به نام خدا

راهنمای دعاوی خانوادگی

استرداد جهیزیه

مبتهی بر نقد و تحلیل رویه قضایی
همراه با نمونه دادخواست‌ها

تالیف

محمد موسوی مقدم

وکیل پایه یک دادگستری

۱۳۹۲

سرشناسه	موسوی مقدم، محمد، ۱۳۵۱-
عنوان و نام پدیدآور	استرداد جهیزیه/ تألیف محمد موسوی مقدم
مشخصات نشر	قم: حقوق امروز، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	۱۲۰ ص.
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	بالای عنوان: راهنمای دعاوی خانوادگی.
عنوان دیگر	راهنمای دعاوی خانوادگی
موضوع	حقوق خانواده -- ایران، جهیزیه -- ایران: طلاق - قوانین و مقررات -- ایران
رده بندی کنگره	KMH ۵۴۰/م ۸الف ۵ ۱۳۹۱
رده بندی دیویی	۳۴۶/۵۵۰۱۵:
شماره کتایشناسی ملی	۳۰۵۲۳۰۴:

استرداد جهیزیه

تألیف: محمد موسوی مقدم

طرح جلد و صفحه آرای: یوسف نجفی فرد چاپ و صحافی: قم، واصف

تیراژ: ۱۰۰۰

نوبت و سال چاپ: اول ۱۳۹۲

شابک: ۹-۰۱-۷۰۴۷-۶۰۰-۹۷۸ قیمت: ۴۵۰۰۰ ریال

انتشارات حقوق امروز

قم، خیابان ۱۹ دی، روبروی کوچه ۵۲، طبقه فوقانی بانک رفاه

تلفن: ۰۲۵۱۷۷۲۸۹۶۴

کرج، نبش میدان نبوت، ساختمان هیراد، واحد ۲۰۱

تلفن: ۲-۰۲۶۳۲۵۵۸۹۵۱-۰۲۶۳۲۵۵۸۹۶۰ نامبر

www.todaylaw.ir

«کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است»

فهرست مطالب

فصل اول - موازین قانونی.....	۹
فصل دوم - مفاهیم حقوقی.....	۱۱
گفتار اول - کلیات.....	۱۱
۱. تعریف جهیزیه.....	۱۱
۲. الزام به تهیه جهیزیه.....	۱۳
۳. لیست جهیزیه.....	۱۵
گفتار دوم - مالکیت جهیزیه.....	۲۱
گفتار چهارم - آیا جواهراتی که زوج برای زوجه خریداری می کند، به مالکیت زوجه درمی آید؟.....	۲۷
گفتار سوم - آیا دعوای استرداد جهیزیه مالی است؟.....	۳۰
مبحث اول - تعریف دعوای مالی و آثار آن.....	۳۰
اول - تعریف دعوای مالی.....	۳۰
دوم - اثر مالی بودن دعوا.....	۳۱
مبحث دوم - مالی بودن دعوای استرداد جهیزیه.....	۳۲
الف - دعوای استرداد جهیزیه دعوایی مالی است.....	۳۲
ب - دعوای استرداد جهیزیه دعوایی غیرمالی است.....	۳۳
گفتار پنجم - زمان مطالبه جهیزیه.....	۳۷
گفتار ششم - اثبات دعوای استرداد جهیزیه.....	۴۳

۴۳	اول - اثبات بردن جهیزیه به منزل شوهر
۵۳	دوم - اثبات مالکیت بر وسایل موجود در منزل مشترک
۶۴	سوم - اثبات مطالبه جهاز از سوی زوجه و عدم استرداد آن از سوی زوج
۶۴	گفتار پنجم - ماهیت حقوقی ید شوهر بر جهیزیه
۷۱	فصل سوم - چگونگی استرداد جهیزیه
۷۱	زوجه برای این که بتواند جهیزیه را مسترد کند چگونه باید اقدام نماید؟
۷۵	گفتار اول - ارسال اظهارنامه
۷۶	گفتار دوم - نامین خواسته
۷۷	گفتار سوم - طرح دعوا
۷۷	مبحث اول: تفاوت درخواست و دادخواست
۷۷	۱. درخواست
۷۸	۲. دادخواست
۷۸	مبحث دوم - چگونگی تنظیم دادخواست
۷۸	اول - استفاده از برگ چایی مخصوص
۷۹	دوم - تنظیم دادخواست به زبان فارسی
۸۰	برگ دادخواست به دادگاه نخستین
۸۲	سوم - امضاء دادخواست
۸۳	۱. خواهان
۸۴	۱-۲ - وکیل خواهان
۸۵	۱-۳ - نفع خواهان

۲- خوانده.....	۸۶
۲-۱- توجه دعوا به خوانده.....	۸۶
۲-۲- فوت خوانده.....	۸۸
۳- خواسته.....	۸۹
الف- تعیین خواسته.....	۸۹
۱. اعلام مشخصات دقیق خواسته.....	۹۰
۲. تعیین خواسته و جزمی بودن دعوا.....	۹۱
۳. افزایش خواسته.....	۹۱
۴. کاهش خواسته.....	۹۲
ب- تقویم خواسته.....	۹۳
استرداد جهیزیه و صدور قرار تأمین خواسته.....	۹۵
برگ دادخواست به دادگاه نخستین.....	۹۵
استرداد جهیزیه از سوی پدر زوجه مرحوم.....	۹۶
برگ دادخواست به دادگاه نخستین.....	۹۶
داخله استرداد اموال.....	۹۷
برگ دادخواست به دادگاه نخستین.....	۹۷
درخواست استرداد طلاجات.....	۹۸
داخله استرداد جهیزیه مستند به گواهی گواهان.....	۹۹
برگ دادخواست به دادگاه نخستین.....	۹۹
اظهارنامه.....	۱۰۰
قانون حمایت خانواده.....	۱۰۱

فصل اول - دادگاه خانواده.....	۱۰۲
فصل دوم - مراکز مشاوره خانوادگی.....	۱۰۷
فصل سوم - ازدواج.....	۱۰۸
فصل چهارم - طلاق.....	۱۰۹
فصل پنجم - حضانت و نگهداری اطفال و نفقه.....	۱۱۳
فصل ششم - حقوق وظیفه و مستمری.....	۱۱۵
فصل هفتم - مقررات کیفری.....	۱۱۶
فهرست منابع.....	۱۲۰

به نام خدا

پیشگفتار

عقد نکاح همانند سایر عقود، تنها یک عقد است. اما به این دلیل که تنها عقدی است که با روح و عواطف انسانی در ارتباط است و شدیداً از عواطف انسانی متأثر بوده و متقابلاً بر عواطف انسانی اثر می‌گذارد، از سایر عقود متمایز شده است.

مسلمانان هر زن و مردی برای انعقاد عقد نکاح اهدافی را در سر دارند و برای دستیابی به آن اهداف پای سوره عقد نکاح می‌نشینند و مسئولیت‌های زندگی مشترک را بر عهده می‌گیرند. اما مسلمانان این اهداف را می‌توان به لذت بردن از زندگی خلاصه کرد. لذت از همراهی و همدم داشتن، لذت حاصل از اجرای دستور خداوند و لذت پدر یا مادر شدن و... بر این اساس هرگاه زوجین به این نتیجه برسند که ادامه زندگی زناشویی به آنها لذت بخش نیست بلکه بسیار دردآور و غیر قابل تحمل است، آن‌گاه به فکر راه فراری می‌افتند تا از این زندگی ملال آور بربهند. در این مرحله است که طلاق می‌تواند راه نجاتی از این تنگنای دردناک و البته؛ خودساخته باشد.

با شروع اختلافات خانوادگی دعوی طلاق اولین دعوایی است که به ذهن می‌رسد، اما طلاق تنها علت مراجعه زوجین به دادگاه‌های خانواده نیست بلکه با بروز اختلاف بین زوجین - البته از نوع غیر قابل بازگشت آن - دعوای متعددی قابلیت طرح می‌یابند. از جمله این دعوای استرداد

جهیزیه است. استرداد جهیزیه از جمله دعاوی ایی است که کمتر توسط نویسندگان حقوق خانواده مورد توجه قرار گرفته است. براین اساس در این کتاب سعی شده است تا جنبه‌های گوناگون این دعاوی حقوقی مورد نقد و بررسی قرار گیرد.

برخلاف کتب تخصص حقوقی که مطالعه و فهم مفاهیم آن مستلزم داشتن اطلاعات حقوقی است، مولف بر آن بوده است تا - سایر کتاب‌های مجموعه راهنمای دعاوی خانوادگی - این کتاب را نیز به گونه‌ای بنگارد که هر فردی؛ حتی بدون دارا بودن اطلاعات حقوقی نیز بتواند از مطالعه آن برای نیازهای حقوقی خود پاسخ‌های مناسب را پیدا کند، به گونه‌ای که از مراجعه به افراد متخصص بی نیاز گردد.

از مجموعه کتاب‌های راهنمای دعاوی خانوادگی؛ که نگاهی کاربردی و روشی ساده را برای بیان مسائل پیچیده حقوقی حوزه حقوق خانواده برگزیده است تاکنون کتاب‌های: ۱. نکاح، ۲. مهریه، ۳. طلاق، ۴. انحلال عقد نکاح چاپ شده است که امید دارم عنایت خوانندگان متعال - که بی توجه و یاری او نگارش واژه‌ای نیز ممکن نخواهد بود - منتهای متوجه این حقیر باشد تا بتوانم جلد‌های دیگر از این مجموعه را به زیور چاپ بیاورم.

تذکرات روشنگرانه خوانندگان اندیشمند و همکاران گرانسنگ می‌تواند در افزایش دانسته‌های مولف و پیش‌کشی به خوانندگان چاپ‌های آینده این کتاب را موجب شود.

محمد موسوی مقدم

وکیل پایه یک دادگستری

mosavimoghadam@yahoo.com

۰۹۱۲۳۴۰۱۱۸۲ - ۰۲۶۳۲۵۵۸۹۵۱